

Bezpieczna Szkoła

PROCEDURY POSTĘPOWANIA W SYTUACJACH KRYZYSOWYCH

*I Liceum Ogólnokształcące im. Adama Mickiewicza
w Kolnie*

2019

Spis treści:

I	Podstawa prawna.....	2
II	Informacje ogólne.....	2
	– Procedury szkolne	
	– Zachowania agresywne	
	– Zażywanie środków psychoaktywnych	
	– Przemoc w rodzinie	
	– Naruszenie godności osobistej nauczyciela	
	– Rozmowy z uczniem	
III	Procedury obowiązujące w szkole:	
1.	Procedura ewakuacji uczniów i pracowników z budynku szkoły.....	5
2.	Procedura postępowania wobec osób obcych znajdujących się na terenie szkoły.....	9
3.	Procedura postępowania w przypadku znalezienia na terenie szkoły broni, materiałów wybuchowych.	11
4.	Procedura postępowania w sytuacji wypadku na terenie szkoły w trakcie wycieczki edukacyjnej lub zajęć w terenie, w czasie trwania lekcji wychowania fizycznego.	11
5.	Procedura postępowania w sytuacji wypadku w trakcie wyjścia poza teren szkoły.	12
6.	Procedura udzielania uczniom pierwszej pomocy przedlekarskiej.....	12
7.	Procedura dotycząca nieprzestrzegania przepisów ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu w środowisku szkolnym.....	13
8.	Procedura postępowania z uczniem, którego zachowanie wskazuje na spożycie alkoholu.	13
9.	Procedura postępowania w sytuacji podejrzenia, że uczeń posiada alkohol.....	14
10.	Procedura postępowania, gdy na terenie szkoły, w klasie znajduje się uczeń pod wpływem środków odurzających.	14
11.	Procedura postępowania w przypadku podejrzenia, że uczeń posiada przy sobie substancje przypominające narkotyki.....	15
12.	Procedura postępowania z uczniem w sytuacji podejrzenia, że posiada alkohol lub środki odurzające w trakcie wyjścia poza teren szkoły (np. wycieczki).....	15
13.	Procedura postępowania w sytuacji podejrzenia, że uczeń jest pod wpływem alkoholu lub środków odurzających w trakcie wyjścia poza teren szkoły (np. wycieczki).....	16
14.	Procedura dotycząca występowania sytuacji agresji rówieśniczej i przemocy w środowisku szkolnym.	17
15.	Procedura udzielania pomocy uczniom – ofiarom przemocy domowej.	17
16.	Procedura postępowania w przypadku stwierdzenia naruszenia godności nauczyciela, lub innego pracownika szkoły przez rodzica/opiekuna prawnego ucznia.	18
17.	Procedura postępowania w przypadku stwierdzenia naruszenia godności nauczyciela, lub innego pracownika szkoły przez ucznia.....	18
18.	Procedura postępowania w przypadku zachowań samobójczych lub samobójstwa ucznia.	19
19.	Cyberprzemoc – przemoc z użyciem technologii informacyjnych i komunikacyjnych.....	20
20.	Procedura postępowania w przypadku, gdy nauczyciel (inny pracownik szkoły) wykryje fałszerstwo. .	21
21.	Zasady korzystania z telefonów komórkowych i innych urządzeń multimedialnych na terenie szkoły. .	22

I. Podstawa prawna:

- Statut I LO im. Adama Mickiewicza w Kolnie
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury "Niebieskie Karty" oraz wzorów formularzy "Niebieska Karta" (Dz. U. Nr 209, poz. 1245) - dalej r.p.n.k., dotycząca przemocy domowej. „Niebieskie Karty”
- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (Dz. U. z 2016 r. poz. 1654 oraz z 2017 r. poz. 773 ze zmianami).
- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2016 r. poz. 487 ze zmianami).
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2017 r. poz. 783 i 1458ze zmianami).
- Ustawa z dnia 7września 1991r.osystemieoświaty (Dz. U. z 2016 r. poz. 1943, 1954, 1985 i 2169 oraz z 2017 r. poz. 60, 949i 1292ze zmianami).
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz. U. z 2017 r. poz. 59 i 949 ze zmianami).
- Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2017 r. poz. 882 ze zmianami).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2013r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno–pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. poz. 532 oraz z 2017 r. poz. 1643 ze zmianami).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U.poz.1249).
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 28 września 1993 r. w sprawie obrony cywilnej. (Dz. U. z dnia 8 października 1993 r.)
- USTAWA z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz. U. z 2002 r. Nr 147, poz. 1229, z 2003 r. Nr 52, poz. 452).

II. Informacje ogólne

Procedury szkolne:

Metody postępowania pedagogicznych i niepedagogicznych pracowników szkoły jako instytucji w sytuacjach kryzysowych.

Zasady ogólne:

Postępowanie w sytuacjach kryzysowych z udziałem ucznia powinno być prowadzone w możliwie najszybszym czasie i przy zapewnieniu bezpieczeństwa psychofizycznego ucznia.

Uczeń i jego rodzice mają prawo do pełnej informacji o sytuacjach i podjętych przez szkołę działaniach ich dotyczących.

Osobą odpowiedzialną na terenie szkoły za respektowanie praw ucznia jest Dyrektor Szkoły.

Osobą odpowiedzialną za monitorowanie respektowania praw ucznia jest Rzecznik Praw Ucznia.

Uczniowie przekraczający normy prawne i zasady zachowania akceptowane w szkole ponoszą sankcje przewidziane w Statucie Szkoły.

Zachowania agresywne:

- a) Przez zachowania agresywne rozumie się następujące zachowania mające miejsce na terenie szkoły i poza nią (wyjścia, wycieczki szkolne):
- naruszenie nietykalności fizycznej;
 - bójki;
 - stworzenie zagrożenia dla życia i zdrowia własnego i innych – posiadanie niebezpiecznych przedmiotów (środki pirotechniczne, łańcuchy, noże, zapalniczki, kije, itp.), używanie ognia, posiadanie niebezpiecznych substancji;
 - wulgarnie zachowanie, lekceważący i arogancki stosunek do uczniów i pracowników szkoły;
 - nierespektowanie zarządzeń obowiązujących w Statucie Szkoły i WSO;
 - wymuszanie, zastraszanie, podżeganie do bójek, wyzywanie;
 - dewastowanie mienia szkolnego i cudzej własności, itp.
- b) Przez zachowanie przemocowe rozumie się:
- ciągłe zastraszanie;
 - zjawisko „fali”;
 - naruszenie godności osobistej innych osób (wulgaryzmy, przemoc psychiczna, przemoc medialna i cyberprzemoc);
 - powtarzające się dręczenie psychiczne i fizyczne;
 - zniszczenia i zawłaszczenia mienia prywatnego i szkolnego (w tym także oszustwa i wyłudzenia).

Zażywanie środków psychoaktywnych:

Przez „osobę pod wpływem środków odurzających” rozumie się osobę, która:

- a) zachowuje się nieadekwatnie do sytuacji (np. nieuzasadnione okolicznościami głośny śmiech, agresja lub odwrotnie ospałość, apatia);
- b) ma zaburzoną równowagę.

Przemoc w rodzinie:

to jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie, zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste członków rodziny, a także innych osób wspólnie zamieszkujących lub gospodarujących, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą.

Naruszenie godności osobistej nauczyciela:

Za naruszenie godności osobistej nauczyciela lub pracownika niepedagogicznego szkoły uznajemy:

- a) lekceważące lub obraźliwe zachowanie wobec ww. wyrażone w słowach lub gestach,
- b) prowokacje pod adresem ww. wyrażone w słowach lub gestach,
- c) nagrywanie lub fotografowanie ww. pracowników szkoły bez ich wiedzy i zgody,
- d) umieszczanie w sieci materiałów naruszających dobre imię pracowników szkoły,
- e) naruszenie ich prywatności i własności prywatnej,
- f) użycie wobec nich przemocy fizycznej i psychicznej,
- g) pomówienia i oszczerstwa wobec ww. pracowników,
- h) naruszenie ich nietykalności osobistej.

Rozmowy z uczniem:

- a) Rozmowa z osobą będącą świadkiem zdarzenia:

Rozmowę przeprowadza Dyrektor Szkoły, nauczyciel, pracownik obsługi, pedagog. Jest to rozmowa bezpośrednio po zaistniałym zachowaniu sprzecznym z przyjętymi zasadami. Rozmowa ma na celu przypomnienie panujących zasad i zwrócenie uwagi na to, że uczeń nie powinien w taki sposób postępować.

- b) Rozmowa z wychowawcą klasy:

Następuje po zwróceniu uwagi na niewłaściwe zachowanie innego pracownika szkoły lub ucznia, który był świadkiem danego zdarzenia. Rozmowa ma na celu, podobnie jak wyżej, przypomnienie panujących zasad i zwrócenie uwagi na to, że uczeń nie powinien w taki sposób postępować. Wychowawca informuje ucznia, że jeśli dane zachowanie się powtórzy, zostaną wyciągnięte dalsze konsekwencje.

- c) Rozmowa z dyrektorem szkoły:

Ma miejsce wówczas, gdy po rozmowie z wychowawcą klasy, uczeń nadal postępuje niewłaściwie. Dyrektor szkoły w rozmowie informuje o tym, że jeśli dane zachowanie się nadal powtórzy, to zostaną wobec ucznia wyciągnięte dalsze konsekwencje.

Za nieprzestrzeganie obowiązków ucznia oraz zasad współżycia społecznego w szkole i poza nią uczeń może zostać ukarany:

- a) upomnieniem wychowawcy klasy,
- b) upomnieniem wychowawcy wobec klasy,
- c) upomnieniem dyrektora szkoły,
- d) upomnieniem dyrektora szkoły wobec społeczności uczniowskiej,
- e) naganą dyrektora wobec społeczności uczniowskiej,
- f) skreśleniem z listy uczniów.

Kara powinna być adekwatna do czynu i stopnia zawinienia.

Kary skreślenia z listy uczniów wymierza dyrektor szkoły na podstawie uchwały rady pedagogicznej po zasięgnięciu opinii samorządu uczniowskiego.

Skreślenie z listy uczniów może nastąpić w przypadku:

1. kradzieży, dewastacji lub zniszczenia mienia na terenie szkoły,
2. kradzieży lub zniszczenia dokumentów szkolnych,
3. umyślnego działania zagrażającego życiu lub bezpieczeństwu uczniów i pracowników szkoły,
4. powtarzającego się rażącego naruszania się norm etycznych lub praw innych osób, jeśli oddziaływania wychowawcze nie przynoszą skutku.

Wykonanie kary skreślenia z listy uczniów rada pedagogiczna może zawiesić na czas próby od 3 do 6 miesięcy, jeśli uczeń uzyska poręczenie samorządu klasowego i swojego wychowawcy.

Od kary skreślenia z listy uczniów służy odwołanie w terminie 7 dni od daty jej wymierzenia do właściwego kuratora oświaty.

O udzieleniu kary informuje się niezwłocznie rodziców (opiekunów prawnych) ucznia w formie pisemnej.

Ewakuacja	Trzy sygnały dzwonka trwające ok. 10 sek. każdy bezpośrednio po sobie.
Wtargnięcie napastnika (terrorysty) do szkoły	Seria kilku jednosekundowych sygnałów dźwiękowych za pomocą dzwonka szkolnego.

PROCEDURY OBOWIĄZUJĄCE W SZKOLE

1. PROCEDURA EWAKUACJI UCZNIÓW I PRACOWNIKÓW Z BUDYNKU SZKOŁY

I. CEL PROCEDURY

Zapewnienie sprawnego przygotowania i przeprowadzenia bezpiecznej ewakuacji uczniów, nauczycieli i pozostałych pracowników I LO w Kolnie w sytuacji wystąpienia zagrożenia.

II. PRZEDMIOT I ZAKRES STOSOWANIA PROCEDURY

Określa tryb postępowania oraz uprawnienia i odpowiedzialności osób realizujących poszczególne etapy ewakuacji. Poczynając od stwierdzenia (możliwości wystąpienia) zdarzeń mających znamiona sytuacji zagrożenia, wskazujących na konieczność podjęcia czynności związanych z ewakuacją z budynku.

III. PODSTAWY URUCHAMIANIA PROCEDURY

1. Pożar (gdy nieskuteczna jest likwidacja pożaru podręcznymi środkami gaśniczymi);
2. Incydent bombowy (otrzymanie informacji o podłożeniu lub znalezienie ładunku wybuchowego lub innego niebezpiecznego środka);
3. Niebezpieczeństwo skażenia powietrza (toksycznym środkami przemysłowymi i innymi chemicznymi substancjami niebezpiecznymi, rozproszonymi na terenie i/lub na terenie szkoły), jeżeli czas dojścia skażonego obłoku powietrza przekracza 15 min.
4. Zagrożenie katastrofą budowlaną;
5. Zagrożenie wybuchem gazu spowodowane awarią instalacji;
6. Inne.

IV. SPOSÓB OGŁASZANIA ALARMU

1. Alarmowanie o zagrożeniach odbywa się w ramach:
 - a) wewnętrznego systemu alarmowania poprzez:
 - **ogłoszenie alarmu i nadawanie komunikatu przez megafon:**

Treść komunikatu:

„Uwaga, uwaga, ogłaszam alarm przeciwpożarowy (inny) dla uczniów oraz pracowników szkoły i proszę o natychmiastowe opuszczenie pomieszczeń i udanie się w rejon ewakuacji”.

- **użycie dzwonka elektrycznego (względnie ręcznego):**

Trzy sygnały dzwonka trwające około 10 sekund każdy bezpośrednio po sobie

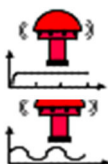
- b) miejskiego systemu wykrywania i alarmowania poprzez:
 - ogłoszenie alarmu o klęskach żywiołowych i zagrożeniu środowiska**

dźwięk ciągły trwający 3 min.

- **ogłoszenie alarmu powietrznego**
dźwięk modulowany trwający 3 min.

- **ogłoszenia alarmu o skażeniach**

dźwięk trwający 10 sek. powtarzany przez 3 min z przerwami 15-25 sek.

2. Sygnał alarmowy w razie pożaru może włączyć każdy, kto zauważył ogień, nie dający się ugasić podręcznymi środkami gaśniczymi lub inne niebezpieczeństwo bezpośrednio zagrażające zdrowiu i życiu uczniów i pracowników. W innych przypadkach decyzję podejmuje dyrektor szkoły lub jego zastępca.
3. Dzwonek elektryczny wykorzystywany jako sygnał alarmowy w szkole znajduje się na parterze budynku na wprost wejścia głównego. Należy ręcznie używać przełącznika z napisem „**Dzwonek**” w sposób zgodny z brzmieniem dźwięku alarmowego obowiązującego w szkole tj. **Trzy sygnały dzwonka trwające około 10 sek. każdy bezpośrednio po sobie.**

V. DROGI I PUNKTY EWAKUACYJNE SZKOŁY

1. Ewakuacją kieruje dyrektor, z-ca dyrektora lub osoba do tego upoważniona.
2. Opuszczając budynek należy stosować się do znaków informacyjnych stanowiących o kierunku dróg ewakuacji i wyjściach ewakuacyjnych ze szkoły (strzałki na ścianach).

3. W trakcie opuszczania budynku należy zadbać o sprawne i szybkie przemieszczanie się uczniów w kierunku wyjść ewakuacyjnych, w miarę możliwości prawą stroną klatki schodowej – umożliwi to swobodne poruszanie się po kondygnacjach służbom ratunkowym np. straż pożarna z wężami gaśniczymi.
4. **W razie ewakuacji jest bezwzględny zakaz wchodzenia do szatni np. celem zabrania odzieży!**
5. **Ewakuacja odbywa się w następujący sposób i kolejności:**

PIWNICA – ewakuuje się wyjściem bocznym na podwórze (W 21), a następnie bramą wjazdową na ul. Milewskiego;

SALA GIMN. – ewakuuje się wyjściem bocznym na podwórze (W 21), a następnie bramą wjazdową na ul. Milewskiego lub bocznymi drzwiami (7E i 8E) sali gimnastycznej na parking, a następnie bramą wjazdową na ul. Milewskiego;

PARTER – ewakuuje się wyjściem głównym (W1) na podwórze, a następnie bramą wjazdową BR_3 na ul. Milewskiego;

I PIĘTRO i II PIĘTRO – ewakuuje się wyjściem głównym (W1), wyjściem bocznym (W21) od ul. Milewskiego, wyjściem bocznym (W4) od ul. 11 Listopada;

W miarę możliwości ewakuacja odbywa się w następującej **kolejności:**

- osoby znajdujące się w najbliższym sąsiedztwie zdarzenia;
- osoby znajdujące się na kondygnacji powyżej niebezpiecznego zdarzenia;
- pozostałe osoby.

Następnie wszyscy udają się do punktu zbiórki po ewakuacji znajdującego się przy bramie na ul Milewskiego.

6. **Punkt pomocy przedmedycznej** znajduje się w gabinecie zabiegowym pielęgniarki szkolnej lub na chodniku na ul. Milewskiego.

VI. OGÓLNE ZASADY EWAKUACJI

1. Ściśle stosować się do poleceń przełożonych lub prowadzących akcję ratowniczą;

2. Wyłączyć i zabezpieczyć urządzenia elektryczne i gazowe;
3. Zakończyć pracę sprzętu komputerowego oraz zabezpieczyć dane informatyczne przed dostępem osób niepowołanych;
4. Sprawdzić pomieszczenia czy nie pozostały w nich jakieś osoby;
5. Wytypowane osoby do działań zabezpieczających ewakuację winny przystąpić do wykonywania przypisanych im zadań;
6. Wszystkie osoby opuszczające szkołę powinny zabrać rzeczy osobiste i przystąpić do ewakuacji postępując zgodnie z zaleceniami i udać się na wyznaczone miejsce zbiórki (zob. plan sytuacyjny);
7. W trakcie opuszczania budynku swoim zachowaniem wpływać na sprawny i spokojny przebieg akcji w sposób nie wywołujący paniki;
8. Na miejscu ewakuacji nauczyciel z uczniami i pozostali pracownicy przebywają do czasu otrzymania stosownej informacji co do powrotu do budynku i dalszej pracy i nauki.
9. W przypadku pożaru – drzwi i okna powinny zostać zamknięte a klucze pozostawione w drzwiach.
10. W przypadku skażenia chemicznego – drzwi i okna powinny być otwarte.

VII. PRZYDZIAŁ OBOWIĄZKÓW I ORGANIZACJA DZIAŁANIA

1. DYREKTOR SZKOŁY

- podejmuje decyzję o zakresie ewakuacji (pełnej czy częściowej);
- uruchamia procedurę ewakuacyjną przy pomocy radiowęzła;
- nadzoruje przestrzeganie ustaleń zawartych w niniejszej procedurze;
- nakazuje powiadomienie specjalistycznych służb ratowniczych;
- nakazuje uruchomienie elementów zabezpieczenia procesu ewakuacji w szczególności: ochrona dokumentacji szkoły, zabezpieczenie instalacji gazowej, wodnej i elektrycznej, otwarcie wyjść ewakuacyjnych;
- wprowadza zakaz wejścia i wjazdu na teren szkoły osób postronnych;
- zarządza ewakuację samochodów z podwórza;
- współdziała ze specjalistycznymi służbami ratowniczymi.

2. PRACOWNICY TECHNICZNI I ADMINISTRACJI

- informację o zagrożeniu natychmiast przekazują do sekretariatu szkoły osobiście lub za pośrednictwem innego pracownika szkoły;
- wstrzymują wejście na teren szkoły;
- otwierają wyjście ewakuacyjne na podwórze oraz wahadłowe drzwi prowadzące do głównego wyjścia;
- w dalszej kolejności otwierają bramę prowadzącą na podwórze szkolne celem umożliwienia ewakuacji samochodów;
- uruchamiają sygnał alarmowy dzwonkiem elektrycznym lub ręcznym;
- sprawdzają pomieszczenia szatni, nie udostępniając ich uczniom;
- pomagają wyprowadzić uczniów na zewnątrz budynku
- wyłączają, na polecenie dyrektora szkoły (w razie potrzeby bez polecenia), zawór wodny, gazowy i główne bezpieczniki.

3. NAUCZYCIEL – sprawujący opiekę

- sprawuje opiekę tylko nad klasą (grupą), z którą prowadzi zajęcia lub z klasą, z którą rozpoczyna zajęcia – jeśli ewakuacji odbywa się w trakcie przerwy;
- ogłasza alarm dla uczniów danej klasy;
- nakazuje zabranie tylko osobistych rzeczy;
- zabiera dziennik(i) lekcyjne ze sobą;
- nakazuje i nadzoruje przebieg ewakuacji podopiecznych;
- przekazuje informację o miejscu zbiórki dla danej klasy (zob. pkt 5);
- przelicza stan osobowy klasy(grupy) w chwili opuszczania sali lekcyjnej;
- wychodząc z sali jako ostatni, pozostawia drzwi domknięte z **kluczem w zamku!**
- na miejscu zbiórki obowiązkowo sprawdza obecność wśród uczniów, a następnie sprawdza ich stan zdrowia;
- w przypadku braku ucznia należy natychmiast ten fakt zgłosić najbliższemu przedstawicielowi służb ratowniczych;

- w przypadku stwierdzenia lub zgłoszenia urazów lub problemów zdrowotnych należy: doprowadzić ucznia do punktu pomocy, poinformować dyrektora szkoły, udzielić pierwszej pomocy i w razie potrzeby wezwać pogotowie ratunkowe;
- niedopuszczalne jest zezwolenie na rozejście się uczniów (podopiecznych) do domów, bez wcześniejszego powiadomienia o zdarzeniu rodziców;

4. NAUCZYCIEL – nie sprawujący opieki

- wspomaga nauczycieli w kierowaniu uczniów do wyjść;
- kontroluje pomieszczenia inne niż sale lekcyjne, w których mogą przebywać ludzie np. toalety, szatnie;
- w miarę potrzeb i możliwości zabierają ze sobą dokumentację szkolną np. dzienniki z pokoju nauczycielskiego;
- kieruje ruchem osób opuszczających budynek, ze szczególnym uwzględnieniem, aby przebiegał bezpośrednio w kierunku wyjść ewakuacyjnych.

5. PIELEŃNIARKA SZKOLNA

- w zależności od zagrożenia prowadzi punkt pomocy przedmedycznej w gabinecie na parterze lub na chodniku przy ul. Milewskiego – zob. plan sytuacyjny.
- zabiera ze sobą niezbędną ilość środków i materiałów medycznych.

6. SEKRETARIAT SZKOŁY I KSIĘGOWOŚĆ

- zgodnie z decyzją dyrektora powiadamia odpowiednie służby ratownicze:

Policja	997
Straż Pożarna	998
Pogotowie Ratunkowe	999
Tel. alarmowy kom.	112
Pogotowie Energetyczne	991
Pogotowie Gazowe	992
Pogotowie Ciepłownicze	993
Pogotowie Wod-Kan	994
Wojew. Centrum Zarządzania Kryzysowego	987

- zabezpiecza dokumentację szkoły przed osobami trzecimi i przygotowuje ją na wypadek konieczności ewakuacji;
- zabezpiecza sprzęt komputerowy przed możliwością utraty danych.

2. PROCEDURA POSTĘPOWANIA WOBEC OSÓB OBCYCH ZNAJDUJĄCYCH SIĘ NA TERENIE SZKOŁY

- Każdy, kto nie jest aktualnie uczniem bądź pracownikiem szkoły jest osobą obcą.
- Każdy pracownik szkoły ma prawo żądać informacji o celu pobytu osoby obcej na terenie szkoły.
- W przypadku, gdy osoba obca kieruje się do nauczyciela przedmiotu należy skierować ją w pobliże pokoju nauczycielskiego oraz poinformować o godzinie rozpoczęcia najbliższej przerwy śródlekcyjnej.
- W innych przypadkach należy kierować osobę do dyrektora szkoły, pedagoga szkolnego lub sekretariatu szkoły.
- W przypadku, gdy osoba obca odmawia podania celu wizyty, zachowuje się agresywnie bądź stwarza zagrożenie dla osób przebywających w szkole należy podjąć próbę wyprowadzenia jej z terenu szkoły. Przy odmowie wyjścia należy wezwać pomoc. O sytuacji niezwłocznie powinna zostać poinformowana dyrekcja szkoły.

Wtargnięcie napastnika (terrorysty) do szkoły:

- Poniższe rekomendacje odnoszą się do niezbędnej reakcji nauczyciela i dotyczą sytuacji wtargnięcia napastnika z niebezpiecznym narzędziem lub bronią, który strzela do osób znajdujących się na korytarzu i w salach lekcyjnych, tzw. aktywny strzelec. Powiadomić wszystkich uczniów poprzez serię kilku jednosekundowych sygnałów dźwiękowych za pomocą dzwonka szkolnego.
- Jeżeli nie miałeś szansy na ucieczkę, ukryj się, zamknij drzwi na klucz (zabarykaduj się) – szybkie zamknięcie drzwi może uniemożliwić napastnikowi wejście do pomieszczenia i zabicie kolejnych osób
- Wycisz i uspokój uczniów – wszelkie dźwięki wydostające się z sal lekcyjnych mogą spowodować próbę wejścia napastnika do pomieszczenia lub ostrzelanie sali lekcyjnej przez drzwi czy ścianę
- Zaopiekuj się uczniami, którzy potrzebują pomocy – należy zwrócić szczególną uwagę na dzieci, które specyficznie reagują na stres i mogą mieć problemy z opanowaniem emocji
- Każ bezwzględnie wyciszyć, wyłączyć telefony – niespodziewane sygnały telefonów mogą zdradzić obecność osób wewnątrz zamkniętych pomieszczeń i zachęcić napastnika do wejścia
- Poinformuj policję, wysyłając informację tekstową – SMS o zaistniałej sytuacji – w przypadku wtargnięcia napastnika do szkoły niezbędnym jest natychmiastowe przekazanie informacji policji
- Zasłoń okno, zgaś światło – należy zaciemnić salę, aby utrudnić obserwację osób zabarykadowanych w salach lekcyjnych przez osoby współpracujące z napastnikami, a znajdujące się na zewnątrz obiektu szkolnego
- Nie przemieszczaj się - przemieszczanie się może powodować dźwięki lub cień, który może zostać zauważony przez napastników
- Stań poniżej linii okien, zejźdź ze światła drzwi – przebywanie w świetle drzwi rzuca cień i może zostać zauważone przez napastników
- Zejźdź z linii strzału, połóż się na podłodze – z reguły napastnicy strzelają na wysokości około 1 do 1,5 m. Strzały z broni palnej bez problemu penetrują drzwi i mogą zabić osoby znajdujące się wewnątrz
- Jeżeli padną strzały, nie krzycz – napastnicy, oddając na ślepo strzały przez zamknięte drzwi, chcą spowodować krzyki przerażonych osób i upewnić się czy w salach rzeczywiście nikogo nie ma
- Nie otwieraj nikomu drzwi – interweniujące oddziały policji w przypadku takiej konieczności same otworzą drzwi. Napastnicy mogą zmusić osoby funkcyjne do przekazania komunikatu, który ma spowodować otwarcie drzwi
- W przypadku wtargnięcia napastnika do pomieszczenia podejmij walkę, która może być ostatnią szansą na uratowanie życia – w sytuacji obecności aktywnego strzelca jego celem jest zabicie jak największej liczby ludzi. W takiej sytuacji podjęcie walki może dać jedyną szansę na uratowanie życia

W przypadku bezpośredniego kontaktu z napastnikami, którzy dążą do przejęcia kontroli nad szkołą:

- Wykonuj bezwzględnie polecenia napastnika - wszelkie próby oporu mogą być uznane przez napastników jako akt agresji i zakończyć się śmiercią zakładników
- Na żądanie terrorystów oddaj im przedmioty osobiste, np. telefon – wszelkie próby oszukania napastników mogą zakończyć się śmiercią osoby oszukującej
- Poinformuj, że nie możesz wykonać jakiegoś polecenia – w takim przypadku ewentualne niewykonanie polecenia napastników nie zostanie potraktowane jako próba oporu
- Nie patrz terrorystom w oczy, unikaj kontaktu wzrokowego – w takiej sytuacji patrzenie w oczy może zostać uznane za akt prowokacji i agresji
- Nigdy nie odwracaj się plecami do napastnika – odwracanie plecami może zostać uznane jako akt agresji czy lekceważenia, utrudnia także orientację w sytuacji
- Nie zwracaj na siebie uwagi – niezwracanie na siebie uwagi może zwiększyć szansę na uratowanie życia w przypadku, gdy zamachowcy zdecydują się zabić kogoś dla przykładu
- Nie lekceważ napastnika i nie bądź agresywny - brak szacunku i agresja mogą zostać ukarane przez zamachowców

- Nie oszukuj terrorysty – oszustwo może zostać potraktowane jako brak szacunku czy agresji i zostać ukarane
- Uspokój uczniów, zawsze zwracaj się do nich po imieniu – zwracanie się do uczniów po imieniu pozwala na ich spersonalizowanie, co może spowodować lepsze ich traktowanie przez zamachowców
- Poinformuj napastnika o uczniach ze schorzeniami – wiedza ta w konsekwencji obniży agresję ze strony zamachowców wobec dzieci, których zachowanie odstaje od reszty
- Pytaj zawsze o pozwolenie, np. gdy chcesz się zwrócić do uczniów - każda aktywność podjęta bez zgody zamachowców może zostać potraktowana jako akt oporu czy agresji i w konsekwencji ukarana
- Zawsze korzystaj z dobrej woli terrorysty – nigdy nie wiadomo, kiedy kolejny raz będziemy mogli napić się czy zjeść posiłek.

W przypadku działań antyterrorystycznych podjętych przez policję:

- Nie uciekaj z miejsca zdarzenia, nie wykonuj gwałtownych ruchów – możesz zostać uznany za terrorystę - policja w trakcie operacji odbijania zakładników nie jest w stanie odróżnić napastników od ofiar
- Nie próbuj pomagać służbom ratowniczym, dyskutować z nimi – próba pomocy siłom bezpieczeństwa bez ich wyraźnej zgody czy prośby może zostać potraktowane jako akt agresji
- Połóż się na podłodze, trzymaj ręce z otwartymi dłońmi najlepiej na wysokości głowy – taka pozycja pozwala widzieć ewentualne niebezpieczne narzędzia będące w posiadaniu zamachowców, którzy wtopili się w szeregi zakładników
- Słuchaj poleceń i instrukcji grupy antyterrorystycznej, poddawaj się jej działaniom – postawa taka ułatwia działania policji, a także identyfikację zamachowców, którzy próbują się wtopić w szeregi napastników
- Nie trzyj oczu w przypadku użycia gazów łzawiących – tarcie oczu tylko pogarsza skutki użycia gazu łzawiącego
- Pytaj o pozwolenie zaopiekowania się swoimi uczniami – wszelkie samowolne działania mogą zostać potraktowane jako akt agresji i mogą utrudnić akcję ratunkową
- Odpowiadaj na pytania funkcjonariuszy – policja zbiera kluczowe informacje mające się przyczynić do skutecznej akcji uwolnienia zakładników i identyfikacji zamachowców
- Bądź przygotowany na traktowanie ciebie jako potencjalnego terrorysty, dopóki twoja tożsamość nie zostanie potwierdzona – w pierwszej fazie operacji odbijania zakładników policja nie jest w stanie odróżnić zakładników od napastników, którzy często próbują się wtopić w tłum i uciec z miejsca ataku
- Po wydaniu polecenia wyjścia – opuść pomieszczenie jak najszybciej, oddal się we wskazanym kierunku – w przypadku interwencji sił bezpieczeństwa należy wykonać polecenia dokładnie tak, jak tego chcą siły interwencyjne
- Nie zatrzymuj się dla zabrania rzeczy osobistych, zawsze istnieje ryzyko wybuchu lub pożaru – najważniejsze jest uratowanie życia i zdrowia, a dopiero później ratowanie dóbr materialnych.

3. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU ZNALEZIENIA NA TERENIE SZKOŁY BRONI, MATERIAŁÓW WYBUCHOWYCH:

1. W przypadku znalezienia na terenie szkoły broni, materiałów wybuchowych, innych niebezpiecznych substancji lub przedmiotów należy zapewnić bezpieczeństwo przebywającym na terenie szkoły osobom, unieвозмоwić dostęp osób postronnych do tych przedmiotów i wezwać policję – tel. 997 lub 112.

4. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W SYTUACJI WYPADKU NA TERENIE SZKOŁY.

1. W sytuacji wypadku na terenie szkoły nauczyciel jest zobowiązany wezwać natychmiast pomoc medyczną: pielęgniarkę, wyznaczonych nauczycieli do udzielania pierwszej pomocy, w razie potrzeby powiadomić pogotowie ratunkowe (nr tel. 112 lub 999).

2. Powiadomić dyrektora i poprosić o przydzielenie osoby do opieki nad klasą lub grupą. Poinformować rodziców o wypadku ucznia.
3. Nauczyciel udziela pomocy zgodnie z zasadami udzielania pomocy przedmedycznej, jeżeli sytuacja nie zagraża bezpośrednio życiu dziecka, chroni je przed pogłębieniem urazu - najlepiej nie rusza, czeka na przybycie pomocy medycznej. W sytuacji bezpośredniego zagrożenia podejmuje akcję reanimacyjną lub prosi o pomoc inne osoby znające zasady udzielania pierwszej pomocy. Jest z dzieckiem do momentu przebycia służb medycznych.
4. Przy zgłoszeniu wypadku podaje: miejsce wypadku, wiek dziecka, dane osobowe, jeżeli je zna, opisuje urazy widoczne, stan dziecka (przytomny, nieprzytomny itp.).
5. Sporządza notatkę z wypadku, w której podaje znane sobie okoliczności wypadku i rodzaj udzielonej pomocy do momentu przybycia służb medycznych. Notatkę niezwłocznie przekazuje dyrektorowi szkoły lub pedagogowi.
6. Dalsze postępowanie prowadzi dyrektor szkoły zgodnie z wytycznymi Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dn. 31.12.2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach.

5. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W SYTUACJI WYPADKU W TRAKCIE WYJŚCIA POZA TEREN SZKOŁY W TRAKCIE WYCIECZKI EDUKACYJNEJ LUB ZAJĘĆ W TERENIE, W CZASIE TRWANIA LEKCJI WYCHOWANIA FIZYCZNEGO.

1. Nauczyciel zgłasza dokładnie miejsce pobytu z klasą przed wyruszeniem na wycieczkę edukacyjną, zabiera apteczkę pierwszej pomocy.
2. W razie wypadku nauczyciel powiadamia służby medyczne - pogotowie ratunkowe (nr tel. 112 lub 999) oraz rodziców.
3. Przy zgłoszeniu wypadku podaje: miejsce wypadku, wiek dziecka, dane osobowe, jeżeli je zna, opisuje urazy widoczne, stan dziecka (przytomny, nieprzytomny itp.); klasę ustawia w pobliżu siebie. Telefonicznie wzywa pomoc do opieki nad klasą, grupą i powiadamia o zaistniałym wypadku dyrektora szkoły.
4. Nauczyciel udziela pomocy zgodnie z zasadami udzielania pomocy przedmedycznej; jeżeli sytuacja nie zagraża bezpośrednio życiu dziecka, chroni je przed pogłębieniem urazu - najlepiej nie rusza, czeka na przybycie pomocy medycznej. W sytuacji bezpośredniego zagrożenia podejmuje akcję reanimacyjną lub prosi o pomoc inne osoby znające zasady udzielania pierwszej pomocy. Jest z dzieckiem do momentu przybycia służb medycznych.
5. Sporządza notatkę z wypadku, w której podaje znane sobie okoliczności wypadku i rodzaj udzielonej pomocy do momentu przybycia służb medycznych. Notatkę niezwłocznie przekazuje dyrektorowi szkoły lub pedagogowi.

6. PROCEDURA UDZIELANIA UCZNIOM PIERWSZEJ POMOCY PRZEDLEKARSKIEJ.

1. Pierwszej pomocy przedlekarskiej udziela uczniom głównie wykwalifikowana przeszkolona osoba.
2. Pod nieobecność wykwalifikowanej osoby pomocy uczniom udziela wychowawca klasy, nauczyciel prowadzący zajęcia lub inny pracownik szkoły.
3. Pierwsza pomoc przedlekarska w przypadku osób nieposiadających kwalifikacji medycznych ogranicza się do wykonania opatrunku, ułożenia ucznia w odpowiedniej pozycji, wykonania sztucznego oddychania oraz masażu serca, niedopuszczenia do sytuacji zagrożenia życia.
4. Podanie jakiegokolwiek doustnego środka farmakologicznego jest dopuszczalne tylko i wyłącznie po konsultacji z rodzicem/opiekunem prawnym ucznia lub lekarzem (w przypadku, gdy nauczyciel wie, że uczeń przyjmuje leki lub taka adnotacja znajduje się w dzienniku szkolnym).
5. W sytuacji udzielania pomocy przez nauczyciela prowadzącego w tym samym czasie zajęcia dydaktyczno-wychowawczo-opiekuńcze z większą grupą uczniów jest on zobowiązany do ustalenia opiekuna dla pozostałych uczniów, innego nauczyciela, pracownika obsługi lub administracji. Powiadamia o zaistniałym wy-

padku dyrektora szkoły i prosi o wyznaczenie osoby do opieki nad klasą/grupą. Pozostawienie reszty uczniów bez opieki jest niedopuszczalne.

6. W przypadku małej skuteczności udzielanej pomocy należy bezzwłocznie poinformować dyrektora szkoły lub jego zastępcę. Dyrektor lub upoważniona przez niego osoba natychmiast powiadamia rodziców/opiekunów ucznia oraz pogotowie ratunkowe.
7. Po przybyciu do szkoły rodziców/opiekunów lub lekarza pogotowia ratunkowego przejmują odpowiedzialność za ucznia. Szkoła udziela tym osobom wszelkiej koniecznej pomocy.

7. PROCEDURA DOTYCZĄCA NIEPRZESTRZEGANA PRZEPISÓW USTAWY O OCHRONIE ZDROWIA PRZED NASTĘPSTWAMI UŻYWANIA TYTONIU W ŚRODOWISKU SZKOLNYM.

1. W przypadku, gdy nauczyciel lub inny pracownik szkoły zatrzyma ucznia na paleniu wyrobów tytoniowych lub papierosów elektronicznych na terenie szkoły lub jej otoczeniu, ma obowiązek zgłoszenia powyższego faktu do wychowawcy klasy, a w przypadku jego nieobecności do pedagoga szkolnego.
2. Wychowawca lub pedagog szkolny prowadzi działania indywidualne mające na celu zmianę postawy ucznia. Przeprowadza z uczniem rozmowę profilaktyczną na temat szkodliwości palenia, mechanizmu uzależnienia od nikotyny, starając się jednocześnie ocenić przyczyny i rozmiary problemu ucznia
3. Jeżeli jest to pierwsza interwencja- uczeń otrzymuje ustne upomnienie za rażące naruszenie Regulaminu Szkoły i Statutu, wraz z pouczeniem dotyczącym konsekwencji dalszego palenia na terenie szkoły lub w jej otoczeniu i podpisuje oświadczenie, które jest archiwizowane przez wychowawcę lub pedagoga. Wychowawca powiadamia rodziców o zaistniałym zdarzeniu telefonicznie lub przez dziennik elektroniczny.
4. Przy drugiej interwencji – szkoła wzywa do szkoły rodziców/opiekunów prawnych ucznia i przekazuje im informację o fakcie palenia papierosów przez dziecko. Uczeń podpisuje ze szkołą kontrakt indywidualny, w którym zobowiązuje się do niepalenia wyrobów tytoniowych i papierosów elektronicznych, a rodzic zobowiązuje się do szczególnego nadzoru nad dzieckiem i bezwzględnego przestrzegania przez ucznia Statutu Szkoły. Pedagog sporządza kontrakt, który podpisuje uczeń i jego rodzice.
5. W przypadku złamania postanowień kontraktu uczeń otrzymuje naganę dyrektora szkoły oraz obniżenie śródrocznej lub rocznej ceny zachowania. Jeśli uczeń palił w miejscu objętym zakazem palenia (np. na terenie szkoły i w jej otoczeniu), dyrektor szkoły może dodatkowo poinformować o zdarzeniu policję, ponieważ palenie wyrobów tytoniowych w miejscach objętych zakazem podlega karze grzywny do 500 złotych.

8. PROCEDURA POSTĘPOWANIA Z UCZNIEM, KTÓREGO ZACHOWANIE WSKAZUJE NA SPOŻYCIE ALKOHOLU.

1. Odizolować ucznia od innych uczniów pamiętając, aby nie zostawić go samego, zapewnić mu bezpieczeństwo.
2. Przekazać informację wychowawcy klasy a ten kontaktuje się z pedagogiem szkolnym. W sytuacji, kiedy wychowawca jest nieobecny nauczyciel natychmiast kontaktuje się z pedagogiem szkolnym, w razie nieobecności z dyrektorem, który podejmuje odpowiednie kroki, a o całym zdarzeniu informuje wychowawcę w późniejszym terminie.
3. W przypadku, gdy swoim zachowaniem i stanem zdrowia uczeń stwarza zagrożenie dla swojego życia lub zdrowia innych należy wezwać pielęgniarkę szkolną, wyznaczonych nauczycieli lub pogotowie w celu stwierdzenia trzeźwości i udzielenia pomocy medycznej.
4. Poinformować telefonicznie rodziców i zobligować ich do odebrania dziecka ze szkoły (ustalamy termin spotkania odnośnie wyjaśnienia sprawy).
5. Wezwanie służby Komendy Policji i przekazanie ucznia celem określenia jego stanu oraz miejsca, w którym zakupił alkohol.
6. Ustalić świadków mających związek ze zdarzeniem

7. Jeśli rodzice/prawni opiekunowie odmawiają przybycia do szkoły lub nie ma z nimi kontaktu, należy powiadomić policję o zaistniałej sytuacji. W przypadku stwierdzonej nietrzeźwości przez Policję – może ona przewieźć nieletniego do Pogotowia Opiekuńczego. O tym fakcie informuje się rodziców.
8. Wspólnie z rodzicami podejmujemy dalsze działania:
 - a) Określenie możliwości pomocy ze strony szkoły.
 - b) Przekazanie informacji o konsekwencjach w razie powtórzenia sytuacji i potwierdzenia faktu spożycia alkoholu.
 - c) Jeżeli rodzice odmawiają współpracy lub nie stawiają się do szkoły dyrektor szkoły pisemnie powiadamia o zaistniałej sytuacji Policję (specjalistę ds. nieletnich).
9. Wychowawca w wyznaczonym terminie przeprowadza rozmowę wyjaśniającą zaistniałe zdarzenie z rodzicami oraz uczniem w obecności pedagoga i dyrektora szkoły. Zostaje wtedy ustalona kara zgodnie z obowiązującym systemem kar w Statucie Szkoły.

9. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W SYTUACJI PODEJRZENIA, ŻE UCZEŃ POSIADA ALKOHOL.

Należy podjąć następujące kroki:

1. Nauczyciel, wychowawca, pedagog, dyrektor ma prawo żądać, by uczeń przekazał mu alkohol, pokazał zawartość torby, kieszeni.
2. Osoby te nie mogą samodzielnie dokonać przeszukania odzieży ani teczki ucznia – czynności tej może dokonać wyłącznie funkcjonariusz Policji. Jeśli uczeń dobrowolnie nie przekaze alkoholu, szkoła wzywa Policję celem określenia jego stanu oraz miejsca, w którym zakupił alkohol.
3. Ustalić świadków mających związek ze zdarzeniem.
4. Jeśli rodzice/prawni opiekunowie odmawiają przybycia do szkoły lub nie ma z nimi kontaktu, należy powiadomić policję o zaistniałej sytuacji. W przypadku stwierdzonej nietrzeźwości przez Policję – może ona przewieźć nieletniego do Policyjnej Izby Wyrzeźwień. O tym fakcie informuje się rodziców.
5. Jeżeli rodzice odmawiają współpracy lub nie stawiają się do szkoły, dyrektor szkoły pisemnie powiadamia o zaistniałej sytuacji Sąd Rodzinny lub Policję (specjalistę ds. nieletnich).
6. Wspólnie z rodzicami podejmuje się dalsze działania.
7. Wychowawca w wyznaczonym terminie przeprowadza rozmowę wyjaśniającą zaistniałe zdarzenie z rodzicami oraz uczniem w obecności pedagoga i dyrektora szkoły. Zostaje wtedy ustalona kara zgodnie z obowiązującym systemem kar w Statucie Szkoły.
 - a) Określenie możliwości pomocy ze strony szkoły.
 - b) Przekazanie informacji o konsekwencjach w razie powtórzenia sytuacji i potwierdzenia faktu spożycia alkoholu.
 - c) Jeżeli rodzice odmawiają współpracy lub nie stawiają się do szkoły, dyrektor szkoły pisemnie powiadamia o zaistniałej sytuacji Sąd Rodzinny lub Policję (specjalistę ds. nieletnich).

10. PROCEDURA POSTĘPOWANIA, GDY NA TERENIE SZKOŁY, W KLASIE ZNAJDUJE SIĘ UCZEŃ POD WPŁYWEM ŚRODKÓW ODURZAJĄCYCH.

1. Nauczyciel powiadamia o swoich przypuszczeniach wychowawcę klasy oraz pedagoga szkolnego lub sam podejmuje niezwłocznie działania, jeśli wyżej wymienione osoby są nieobecne.
2. Odizolowuje ucznia od reszty klasy, ale ze względów bezpieczeństwa nie pozostawia go samego: stwarza warunki, w których nie będzie zagrożone jego życie ani zdrowie.
3. Wzywa pielęgniarkę szkolną, wyznaczonych do udzielania pomocy nauczycieli lub pogotowie w celu stwierdzenia stanu odurzenia, ewentualnie udzielenia pomocy medycznej.
4. Zawiadamia o tym fakcie dyrektora szkoły, pedagoga oraz rodziców/opiekunów, których zobowiązuje do niezwłocznego odebrania ucznia ze szkoły a jednocześnie ustala termin spotkania w celu wyjaśnienia zaistniałej sytuacji.

5. Gdy rodzice/opiekunowie odmówią odebrania dziecka, lekarz decyduje o pozostaniu ucznia w szkole czy przewiezieniu do placówki służby zdrowia albo przekazaniu go do dyspozycji funkcjonariuszom policji.
6. Zabezpiecza się ewentualne środki odurzające, narzędzia i miejsce zdarzenia. Należy również ustalić świadków mających związek ze zdarzeniem.
7. W porozumieniu z policjantem – specjalistą ds. nieletnich ustalić sposób załatwienia sprawy.
8. Wychowawca w wyznaczonym terminie przeprowadza rozmowę wyjaśniającą zaistniałe zdarzenie z rodzicami oraz uczniem w obecności pedagoga i dyrektora szkoły. Zostaje wtedy ustalona kara zgodnie z obowiązującym systemem kar w WSO.
9. W przypadku ujawnienia na terenie szkoły osób zajmujących się sprzedażą środków odurzających (narkotyków) należy niezwłocznie powiadomić o tym policję i dyrektora szkoły bez nagłaśniania tego faktu w środowisku szkolnym.

11. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU PODEJRZENIA, ŻE UCZEŃ POSIADA PRZY SOBIE SUBSTANCJE PRZYPOMINAJĄCE NARKOTYK.

1. Nauczyciel w obecności innej osoby (wychowawcy, pedagoga, dyrektora) ma prawo zażądać, aby uczeń przekazał mu podejrzaną substancję, pokazał zawartość torby itp. Nauczycielowi nie wolno (nie ma prawa) samodzielnie przeszukać odzieży ani torby ucznia – jest to czynność zastrzeżona dla policji.
2. Powinien powiadomić pedagoga, wychowawcę oraz dyrektora szkoły.
3. W przypadku, gdy uczeń odda nauczycielowi podejrzaną substancję, szkoła przekazuje ją niezwłocznie policji.
4. O zaistniałym fakcie należy powiadomić rodziców/prawnych opiekunów ucznia i wezwać do natychmiastowego stawiennictwa w szkole lub miejscu przebywania ucznia.
5. W przypadku, gdy uczeń -mimo wezwania- odmawia przekazania nauczycielowi substancji i pokazania zawartości teczki, dyrektor szkoły wzywa policję, która przeszukuje odzież i przedmioty należące do ucznia oraz zabezpiecza substancję i zabiera ją do ekspertyzy.
6. Wychowawca i dyrektor szkoły przeprowadzają rozmowę z uczniem i jego rodzicami.
7. Z przebiegu sytuacji nauczyciel sporządza możliwie dokładną notatkę z ustaleń wraz ze swoimi spostrzeżeniami i przekazuje ją do pedagoga, sekretariatu szkoły.

12. PROCEDURA POSTĘPOWANIA Z UCZNIEM W SYTUACJI PODEJRZENIA, ŻE POSIADA ALKOHOL LUB ŚRODKI ODURZAJĄCE W TRAKCIE WYJŚCIA POZA TEREN SZKOŁY (NP. WYCIECZKI).

1. Opiekun posiadający informacje/podejrzewający, iż uczeń posiada alkohol lub środki odurzające w sytuacji wyjścia poza teren szkoły niezwłocznie informuje o tym kierownika wycieczki oraz innych opiekunów.
2. Nauczyciel/kierownik wycieczki ma prawo żądać, by uczeń przekazał mu tę substancję, pokazał zawartość torby, kieszeni.
3. Osoby te nie mogą samodzielnie dokonać przeszukania odzieży ani teczki ucznia – czynności tej może dokonać wyłącznie funkcjonariusz Policji. Jeśli uczeń dobrowolnie nie przekaże alkoholu, kierownik wycieczki wzywa Policję celem określenia jego stanu oraz miejsca, w którym nabył alkohol/ środki odurzające.
4. Ustalić świadków mających związek ze zdarzeniem.
5. Jeśli rodzice/prawni opiekunowie odmawiają przybycia do szkoły/odebrania podopiecznego z wycieczki lub nie ma z nimi kontaktu, należy powiadomić policję o zaistniałej sytuacji. W przypadku stwierdzonej nietrzeźwości/stanu odurzenia przez Policję - może ona przewieźć nieletniego do szpitala/Policyjnej Izby Wyrzeźwień. O tym fakcie kierownik wycieczki informuje rodziców/opiekunów.
6. Jeżeli rodzice odmawiają współpracy lub nie stawiają się do szkoły/miejsca wycieczki, Dyrektor Szkoły pisemnie powiadamia o zaistniałej sytuacji Sąd Rodzinny lub Policję (specjalistę ds. nieletnich).
7. Wspólnie z rodzicami podejmuje dalsze działania.

8. Wychowawca w wyznaczonym terminie przeprowadza rozmowę wyjaśniającą zaistniałe zdarzenie z rodzicami oraz uczniem w obecności pedagoga, kierownika wycieczki i dyrektora szkoły. Zostaje wtedy ustalona kara zgodnie z obowiązującym systemem kar w Statucie Szkoły
 - a) Określenie możliwości pomocy ze strony szkoły.
 - b) Przekazanie informacji o konsekwencjach w razie powtórzenia sytuacji i potwierdzenia faktu posiadania alkoholu/ środków odurzających.
 - c) Jeżeli rodzice odmawiają współpracy lub nie stawiają się do szkoły, dyrektor szkoły pisemnie powiadamia o zaistniałej sytuacji Sąd Rodzinny lub Policję (specjalistę ds. nieletnich)

13. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W SYTUACJI PODEJRZENIA, ŻE UCZEŃ JEST POD WPLYWEM ALKOHOLU LUB ŚRODKÓW ODURZAJĄCYCH W TRAKCIE WYJŚCIA POZA TEREN SZKOŁY (NP. WYCIECZKI).

1. Opiekun posiadający informacje/podejrzewający, iż uczeń posiada alkohol lub środki odurzające w sytuacji wyjścia poza teren szkoły, niezwłocznie informuje o tym kierownika wycieczki oraz innych opiekunów.
2. Odizolowuje ucznia od reszty grupy, ale ze względów bezpieczeństwa nie pozostawia go samego: stwarza warunki, w których nie będzie zagrożone jego życie ani zdrowie.
3. Wzywa pogotowie w celu stwierdzenia stanu odurzenia, ewentualnie udzielenia pomocy medycznej.
4. Zawiadamia o tym fakcie wychowawcę ucznia Dyrektora Szkoły, pedagoga oraz rodziców/opiekunów, których zobowiązuje do niezwłocznego odebrania ucznia ze szkoły/ miejsca wycieczki, a jednocześnie ustala termin spotkania w celu wyjaśnienia zaistniałej sytuacji.
5. Gdy rodzice/opiekunowie odmówią odebrania dziecka lekarz decyduje o pozostaniu ucznia w szkole, czy przewiezieniu do placówki służby zdrowia, albo przekazaniu go do dyspozycji funkcjonariuszom policji.
6. Zabezpiecza się ewentualne komponenty, narzędzia i miejsce zdarzenia. Należy również ustalić świadków mających związek ze zdarzeniem.
7. W porozumieniu z policjantem – specjalistą ds. nieletnich ustalić sposób załatwienia sprawy.
9. Wychowawca w wyznaczonym terminie przeprowadza rozmowę wyjaśniającą zaistniałe zdarzenie z rodzicami oraz uczniem w obecności kierownika wycieczki, pedagoga i dyrektora szkoły. Zostaje wtedy ustalona kara zgodnie z obowiązującym systemem kar w WSO i Statucie Szkoły.
10. W przypadku ujawnienia na terenie szkoły osób zajmujących się sprzedażą środków odurzających (narkotyków) należy niezwłocznie powiadomić o tym policję i dyrektora szkoły bez nagłaśniania tego faktu w środowisku szkolnym.

14. PROCEDURA DOTYCZĄCA WYSTĘPOWANIA SYTUACJI AGRESJI RÓWIEŚNICZEJ I PRZEMOCY W ŚRODOWISKU SZKOLNYM.

1. Osoby, do których uczeń może zgłosić fakt wystąpienia sytuacji agresji to wszyscy pracownicy szkoły. Ich obowiązkiem jest podjęcie natychmiastowych działań w celu przerwania agresji i zapewnienia bezpieczeństwa uczestnikom zdarzenia.
2. Postępowanie wyjaśniające prowadzone jest przez dyrektora szkoły, pedagoga szkolnego, wychowawcę klasy.
3. O udziale uczniów w zajściu, uzyskanych wyjaśnieniach i podjętych przez szkołę krokach w możliwie najkrótszym czasie informowani są rodzice.
4. Szczególną opieką pedagoga szkolnego i wychowawcy klasy otoczona zostaje ofiara zajścia. Otrzymuje wsparcie pedagogiczne, a także informacje o możliwościach dochodzenia praw.
5. Sprawca zajścia ma możliwość wyjaśnienia powodów swego zachowania i podjęcia działań w celu zakończenia zdarzenia.
6. Wychowawca klasy i pedagog szkolny planują i przeprowadzają działania mające na celu zmianę sposobu zachowania ucznia na akceptowane społecznie.
7. W sytuacji aktów powtarzającej się agresji lub czynów rozmyślnych ze szczególną brutalnością szkoła zwraca się z prośbą o interwencję do policji, Sądu Rejonowego.

8. Szkoła bierze udział w wyjaśnianiu spraw dziejących się poza terenem szkoły z udziałem uczniów szkoły po otrzymaniu zgłoszenia o pomoc od uczniów (osób pokrzywdzonych lub świadków zdarzenia) lub rodziców/prawnych opiekunów.

15. PROCEDURA UDZIELANIA POMOCY UCZNIOM – OFIAROM PRZEMOCY DOMOWEJ.

1. W przypadku uzasadnionego podejrzenia nauczyciela bądź innego pracownika o stosowaniu wobec ucznia przemocy domowej, jeżeli np. uczeń:
 - a) Ma ślady przemocy fizycznej- ślady uderzeń, oparzeń, siniaki, rany, często zdarzające się opuchlizny, złamania, zwichnięcia itd.
 - b) Ma ślady przemocy psychicznej- nadmierna potliwość, bóle, zburzenia mowy związane z napięciem nerwowym itd.
 - c) Przejawia trudności w nawiązywaniu kontaktu, wycofanie, lęki, depresję, płaczliwość, zachowania destrukcyjne, agresję, apatię, nieufność, uzależnianie się od innych, unikanie rozmów, ma niską samoocenę, itd.
 - d) Ma brudny strój, nieodpowiedni do pory roku, rozwój, wzrost i wagę nieadekwatne do wieku, nie korzysta z pomocy lekarza mimo przewlekłej choroby itd.
 - e) Zbyt często opuszcza zajęcia szkolne.
2. Dyrektor wraz z zespołem wychowawczym ocenia skalę problemu w kontekście sytuacji rodzinnej ucznia. Wychowawcy, pedagog pozyskują informacje o środowisku rodzinnym, gromadzą notatki służbowe z obserwacji ucznia na terenie szkoły w czasie zajęć edukacyjnych z uwzględnieniem zajęć wf.
3. Pedagog przeprowadza rozmowę z uczniem, informuje również o konieczności kontaktu z rodzicami, gwarantując bezpieczeństwo.
4. Pedagog sporządza notatkę, wykorzystuje informacje zgromadzone w trakcie spotkania wychowawczego oraz działania podjęte przez siebie.
5. W przypadku podejrzenia lub stwierdzenia przemocy domowej wobec ucznia upoważniony przez dyrektora pedagog, zakłada uczniowi „Niebieską Kartę” część A, która stanowi ważny element w walce z przemocą w rodzinie i tym samym wszczynając procedurę „Niebieskiej Karty”. Nie otrzymuje jej sprawca przemocy domowej!
6. Procedura interwencyjna ma na celu zapewnienie bezpieczeństwa takiemu uczniowi; przeprowadza się ją w warunkach gwarantujących swobodę wypowiedzi i poszanowanie godności ucznia – zawsze w obecności psychologa/pedagoga szkolnego.
7. W dalszej pracy wychowawczej wspiera się dziecko, zabiega o prawidłową jego integrację, tworzy się atmosferę bezpieczeństwa i pełnej akceptacji.
8. Po dokonaniu niezbędnych formalności szkoła w przeciągu 7 dni od sporządzenia „Niebieskiej Karty” ma obowiązek przekazać ją przewodniczącemu komisji interdyscyplinarnej powołanej przez Miasto Kolno/Gmina Kolno, która analizuje możliwość podjęcia działań mających na celu poprawę sytuacji ucznia, co do którego istnieje podejrzenie, że jest dotknięty przemocą w rodzinie, monitoruje sytuację dziecka. Kopia „Niebieskiej Karty” część A pozostaje w szkole.
9. Rozpoznanie przemocy w rodzinie i wypełnienie „Niebieskiej Karty” nie wymaga zgody ucznia dotkniętego przemocą w rodzinie.
10. Wzór druku „Niebieskiej Karty” znajduje się w dokumentacji szkolnej i u pedagoga szkolnego.

16. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU STWIERDZENIA NARUSZENIA GODNOŚCI NAUCZYCIELA LUB INNEGO PRACOWNIKA SZKOŁY PRZEZ RODZICA/OPIEKUNA PRAWNEGO UCZNIĄ.

1. W przypadku, gdy zachodzi uzasadnione podejrzenie, że rodzic/opiekun prawny naruszył godność nauczyciela lub innego pracownika szkoły, inny nauczyciel lub pracownik niepedagogiczny szkoły, który powziął takie podejrzenie ma obowiązek zgłoszenia powyższego faktu do dyrektora szkoły.

2. Dyrektor szkoły bada sprawę, rozmawiając z nauczycielem/ pracownikiem szkoły, którego dotyczy sprawa a także z innymi osobami posiadającymi informacje na temat relacji nauczyciel-rodzic oraz źródła konfliktu.
3. Dyrektor szkoły ma obowiązek zgłosić organowi prowadzącemu szkołę każde naruszenie prawa w stosunku do nauczyciela (status funkcjonariusza publicznego).
4. Organ prowadzący szkołę i dyrektor szkoły są zobowiązani z urzędu występować w obronie nauczyciela, gdy ustalone dla nauczyciela uprawnienia zostaną naruszone.
5. Dyrektor może zorganizować spotkanie z nauczycielem/pracownikiem szkoły i rodzicem/opiekunem prawnym ucznia w celu rozwiązania konfliktu, jeżeli obie strony wyrażą chęć podjęcia współpracy. Spotkanie to powinno być protokołowane, a wszyscy uczestnicy powinni być o tym poinformowani przed rozpoczęciem spotkania.
 - a) Jeżeli rodzic wykazuje chęć współpracy i poprawy relacji z pracownikiem szkoły a nauczyciel, którego sprawa dotyczy, godzi się z ustalonymi warunkami i rozwiązaniem sporu, sprawa zostaje zamknięta.
 - b) Jeżeli strony nie mogą dojść do porozumienia, rodzic/opiekun prawny nie poczuwa się do odpowiedzialności za własne czyny, dyrektor szkoły z urzędu występuje w obronie nauczyciela.
6. Jeśli nauczyciel był narażony na akt agresji ze strony rodziców uczniów/opiekunów prawnych sprawa niezwłocznie zostaje zgłoszona z urzędu na policję lub do prokuratury.

17. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU STWIERDZENIA NARUSZENIA GODNOŚCI NAUCZYCIELA LUB INNEGO PRACOWNIKA SZKOŁY PRZEZ UCZNIA.

1. W przypadku, gdy zachodzi uzasadnione podejrzenie, że uczeń naruszył godność nauczyciela lub innego pracownika szkoły, nauczyciel lub pracownik niepedagogiczny szkoły, który powziął takie podejrzenie, ma obowiązek zgłoszenia powyższego faktu do dyrektora szkoły, a w przypadku jego nieobecności do pedagoga szkolnego.
2. W obecności pracowników wymienionych w pkt.1 procedury uczeń odbywa z nimi rozmowę wstępną i jeżeli zachodzi podejrzenie, że działał pod wpływem jakichkolwiek środków psychoaktywnych bądź alkoholu, wzywani są rodzice/prawni opiekunowie ucznia i dalsza procedura zostaje wdrożona wg ustalonego biegu postępowania.
3. Jeżeli uczeń nie działał pod wpływem środków wymienionych w pkt.2., procedura przebiega następująco:
 - a) Jeżeli zdarzenie ma miejsce po raz pierwszy w przypadku ucznia wychowawca niezwłocznie powiadamia telefonicznie rodziców/prawnych opiekunów ucznia o zaistniałej sytuacji.
 - b) Uczeń otrzymuje naganę wychowawcy klasy na piśmie za rażące naruszenie regulaminu szkoły i statutu.
 - c) Rodzice/prawni opiekunowie i uczeń podpisują ze szkołą kontrakt indywidualny, zawierający dalsze zasady współpracy stron.
 - d) Jeżeli uczeń ma kuratora sądowego, zostaje on także poinformowany o zaistniałych okolicznościach, w szczególnych przypadkach sprawę zgłasza się do Sądu Rodzinnego.
4. Jeżeli zdarzenie ma miejsce po raz kolejny w przypadku tego ucznia:
 - a) Wychowawca niezwłocznie powiadamia telefonicznie rodziców/prawnych opiekunów ucznia o zaistniałej sytuacji.
 - b) Rodzice/prawni opiekunowie i uczeń podpisują ze szkołą kontrakt indywidualny, zawierający dalsze zasady współpracy stron.
 - c) Sporządzona zostaje notatka służbowa z czynności szkoły podpisana także przez rodziców/prawnych opiekunów ucznia
 - d) Szkoła kieruje pismo do Sądu Rodzinnego z prośbą o zbadanie sprawy i podjęcie dalszego postępowania.
 - e) Jeżeli uczeń ma nadzór kuratora sądowego, zostaje on także poinformowany o zaistniałych okolicznościach.

- f) Wzywana jest policja w uzasadnionych przypadkach, uczeń otrzymuje naganę dyrektora szkoły z wpisaniem do dziennika za rażące naruszenie regulaminu szkoły i statutu, uczeń ma obniżoną ocenę z zachowania, co najmniej o jeden stopień.
 - g) Dyrektor szkoły zgłasza na policję doniesienie o popełnieniu przestępstwa z powództwa cywilnego.
5. Jeżeli zdarzenie powtarza się, szkoła występuje do sądu rodzinnego o zaostrenie środków i skierowania do ośrodka wychowawczego, a do kuratora oświaty kieruje wniosek o skreślenie z listy uczniów zgodnie z obowiązującymi przepisami.

18. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU ZACHOWAŃ SAMOBÓJCZYCH LUB SAMOBÓJSTWA UCZNIĄ.

1. Każdy nauczyciel i pracownik szkoły ma obowiązek zareagować na jakikolwiek sygnał o ryzyku zachowania autodestrukcyjnego u ucznia. W przypadku zaobserwowania lub powzięcia informacji, że uczeń planuje podjąć lub podjął próbę samobójczą nauczyciel/pracownik powinien niezwłocznie poinformować o tym wychowawcę, pedagoga.
2. Po zdiagnozowaniu sytuacji wychowawca i pedagog szkolny podejmują odpowiednie działania interwencyjne:
 - a) Przeprowadzają analizę sytuacji szkolnej i rodzinnej ucznia w celu wstępnego ustalenia przyczyn.
 - b) Przekazują informację o zagrożeniu rodzicom/opiekunom prawnym i dyrektorowi szkoły.
 - c) Ustalają z rodzicami zasady wzajemnych kontaktów, proponują pomoc psychologiczną na terenie szkoły lub poza nią, oferty pomocy psychoterapeutycznej.
 - d) W przypadku, gdy zebrane informacje świadczą o przejawach demoralizacji ucznia lub gdy sytuacja rodzinna wskazuje na zagrożenie zdrowia lub życia, dyrektor szkoły powiadamia sąd rodzinny.
3. Jeżeli nauczyciel/pracownik szkoły powźmie informację, że uczeń zamierza popełnić samobójstwo (informacja od samego ucznia, kolegów, rodziny, osób postronnych) powinien natychmiast powiadomić o tym wychowawcę klasy, pedagoga szkolnego oraz dyrektora szkoły.
4. Po zdiagnozowaniu sytuacji zagrożenia wychowawca, pedagog szkolny oraz dyrektor szkoły podejmują następujące działania:
 - a) Nie pozostawiają ucznia samego, próbują przeprowadzić go w ustronne, bezpieczne miejsce.
 - b) Informują o zaistniałej sytuacji i zagrożeniu rodziców/opiekunów prawnych.
 - c) Przekazują dziecko pod opiekę rodziców/opiekunów prawnych lub jeżeli przyczyną zagrożenia jest sytuacja domowa ucznia odpowiednim instytucjom (np. Policji).
5. Po powzięciu informacji, że uczeń podjął próbę samobójczą dyrektor szkoły, wychowawca, pedagog szkolny podejmują następujące działania:
 - a) Jeśli próba samobójcza ma miejsce w szkole, dyrektor szkoły niezwłocznie wzywa pogotowie ratunkowe i Policję oraz powiadamia o fakcie rodzica/opiekuna prawnego.
 - b) Dyrektor szkoły, pedagog szkolny oraz wychowawca dokonują oceny sytuacji i przeprowadzają rozmowę wspierającą z uczniami i rodzicami oraz przekazują informacje dotyczące pomocy psychologiczno-pedagogicznej.
 - c) Jeśli próba samobójcza ma miejsce w domu, a rodzic poinformował o zajściu szkołę, dyrektor szkoły, pedagog szkolny przekazuje rodzicom informacje dotyczące możliwości uzyskania pomocy psychologiczno-pedagogicznej.
 - d) O próbie samobójczej dyrektor informuje pozostałych nauczycieli pod rygorem tajemnicy w celu podjęcia wspólnych działań oraz obserwacji zachowania ucznia po jego powrocie do szkoły przez wszystkich nauczycieli.
 - e) Pedagog szkolny planuje dalsze działania mające na celu zapewnienie uczniowi bezpieczeństwa w szkole, atmosfery życzliwości i wsparcia.
6. W razie konieczności dyrektor szkoły powołuje zespół interdyscyplinarny.
7. W przypadku śmierci ucznia w wyniku samobójstwa na terenie szkoły, dyrektor szkoły informuje organ prowadzący i nadzorujący szkołę o zaistniałej sytuacji. Pedagog szkolny oraz wychowawcy udzielają pomocy psychologiczno-pedagogicznej innym uczniom szkoły.

8. O zaistniałej sytuacji można także powiadomić współpracującą ze szkołą poradnię psychologiczną, aby wsparła szkołę pomocą terapeutyczną dla odpowiedniej grupy potrzebujących (uczniowie, rodzice, nauczyciele).

19. CYBERPRZEMOC – PRZEMOC Z UŻYCIEM TECHNOLOGII INFORMACYJNYCH I KOMUNIKACYJNYCH

1. Sytuacje cyberprzemocy:
 - a) Przemoc werbalna w sieci – wulgarnie wyzywanie, poniżanie, nękanie, ośmieszanie, straszenie, szantaż.
 - b) Rejestrowanie filmów i zdjęć wbrew woli.
 - c) Publikowanie i rozsyłanie w sieci filmów, zdjęć i informacji ośmieszających, kompromitujących.
 - d) Podsywanie się w sieci pod kogoś wbrew jego woli i działanie na jego niekorzyść.
2. Ujawnienie przypadku cyberprzemocy.

Osobą zgłaszającą fakt może być poszkodowany uczeń, jego rodzic, inni uczniowie, świadkowie zdarzenia, nauczyciele.

Niezależnie od tego, kto zgłasza przypadek, procedura interwencyjna powinna obejmować:

 - a) udzielenia wsparcia ofierze przemocy;
 - b) zabezpieczenia dowodów i ustalenie okoliczności zdarzenia;
 - c) wyciągnięcia konsekwencji wobec sprawcy przemocy oraz praca nad zmianą postawy ucznia.
3. Ustalenie okoliczności zdarzenia:
 - a) Nauczyciel posiadający wiedzę o zajściu powiadamia wychowawcę klasy, który informuje o zajściu dyrektora i pedagoga szkolnego;
 - b) Dyrektor i pedagog szkolny, wspólnie z wychowawcą, dokonują analizy zdarzenia i planują dalsze postępowanie;
 - c) W procedurze interwencyjnej bierze udział nauczyciel informatyki, szczególnie na etapie zabezpieczenia dowodów i ustalenia tożsamości sprawcy;
 - d) W przypadku złamania prawa np. groźby karalne, propozycje seksualne, publikowanie nielegalnych treści itp. należy bezwzględnie skontaktować się z policją. Zgłoszenia dokonuje dyrektor szkoły.
4. Procedura reagowania wobec sprawcy przemocy:
 - a) Pedagog szkolny powinien przeprowadzić rozmowę z uczniem -sprawcą przemocy. Jeżeli w zdarzeniu brała udział większa grupa uczniów, należy rozmawiać z każdym osobno;
 - b) Nie należy konfrontować sprawcy i ofiar cyberprzemocy;
 - c) Należy powiadomić rodziców sprawcy i omówić z nim zachowanie ucznia;
 - d) Jeśli rodzice sprawcy odmawiają współpracy lub nie stawiają się do szkoły, a uczeń nie zmienił dotychczasowego postępowania, dyrektor szkoły powiadamia o zaistniałej sytuacji Sąd Rodzinny, szczególnie jeśli istnieją inne przejawy demoralizacji ucznia.
5. Zastosowanie środków dyscyplinarnych wobec sprawcy przemocy. Podejmując decyzję o udzieleniu kary, należy wziąć pod uwagę:
 - a) rozmiar i rangę szkody – czy materiał został upubliczniony w sposób pozwalający na dotarcie do niego wielu osobom, określa to rozmiar upokorzenia, jakiego doznała ofiara;
 - b) czas trwania prześladowania – czy było to długotrwałe działanie czy pojedynczy incydent;
 - c) świadomość popełnionego czynu – czy działanie było zaplanowane, a sprawca był świadomy, że wyrządza krzywdę;
 - d) motywację sprawcy należy sprawdzić, czy działanie sprawcy nie jest działaniem odwetowym w odpowiedzi na uprzednio doznane prześladowanie;
 - e) rodzaj rozpowszechnionego materiału.
6. Reagowanie wobec ofiar cyberprzemocy.
 - a) udzielanie wsparcia psychicznego;
 - b) udzielenie porady w celu kolejnych przypadków cyberprzemocy;

- c) po zakończeniu interwencji należy sprawdzić czy wobec ucznia nie są stosowane dalsze działania odwetowe ze strony sprawcy.
7. Działania wobec świadków zgłaszających zdarzenie;
 - a) nie należy upubliczniać udziału świadków w sprawie;
 - b) należy mieć na uwadze bezpieczeństwo świadka i nie narażać go na odwet ze strony sprawcy cyberprzemocy;
 - c) niedopuszczalne jest konfrontowanie świadka ze sprawcą jako metody wyjaśnienia sprawy.
 8. Sporządzanie dokumentacji z zajęcia.
 - a) Notatkę o zajściu sporządza pedagog szkolny na podstawie rozmów ze sprawcą zajęcia, poszkodowanym i ich rodzicami oraz świadkami zdarzenia. Dokument powinien zawierać datę i miejsce rozmowy, personalia osób biorących w niej udział i opis ustalonego przebiegu zdarzeń.
 - b) Jeżeli rozmowa przebiegała w obecności świadka np. wychowawcy, powinien on podpisać notatkę po jej sporządzeniu;
 - c) Jeśli zostały zabezpieczone dowody cyberprzemocy, należy je również włączyć do dokumentacji.

20. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU, GDY NAUCZYCIEL (INNY PRACOWNIK SZKOŁY) WYKRYJE FAŁSZERSTWO:

1. Powiadamia o tym fakcie wychowawcę lub pedagoga.
2. Wychowawca (pedagog) wzywa do szkoły rodziców ucznia i powiadamia ich o zaistniałym fakcie.
3. W obecności rodziców podjęta zostaje decyzja o dalszym postępowaniu.

W przypadku powtarzających się sytuacji fałszerstw, szkoła kieruje informację i prośbę o interwencję do Komendy Powiatowej Policji.

SYTUACJE FAŁSZERSTWA W SZKOLE:

- Dokonywanie wpisów do dzienników lekcyjnych (wpisywanie, poprawianie, usuwanie ocen, usprawiedliwianie nieobecności),
- Przedstawianie fałszywych zwolnień i usprawiedliwień od rodziców,
- Podrabianie (przerabianie) zwolnień lekarskich,
- Podkładanie prac innych uczniów jako własnych oraz udowodnione przez nauczyciela ściąganie,
- Inne przypadki (podrabianie zgody rodziców na udział w zawodach sportowych, wycieczce itp.)

21. ZASADY KORZYSTANIA Z TELEFONÓW KOMÓRKOWYCH I INNYCH URZĄDZEŃ MULTIMEDIALNYCH NA TERENIE SZKOŁY.

1. Podczas zajęć edukacyjnych obowiązuje całkowity zakaz używania telefonów komórkowych (aparaty powinny być wyłączone lub wyciszone i schowane).
2. Uczeń może używać telefonu w czasie lekcji tylko w nagłych przypadkach po wcześniejszym uzgodnieniu z nauczycielem.
3. Nagrywanie dźwięku i obrazu za pomocą telefonu lub innego nośnika jest zabronione.
4. Uczeń zobowiązany jest do pilnowania swojego telefonu. Szkoła nie ponosi odpowiedzialności za zgubienie lub uszkodzenie aparatu w trakcie lekcji oraz innych zajęć, a także w czasie wyjścia poza teren szkoły.
5. Nie wolno nagrywać przebiegu lekcji oraz robić zdjęć w jej trakcie bez zgody nauczyciela. Dotyczy to nagrań zarówno z telefonu, jak i innych urządzeń multimedialnych.
6. Gdy uczeń odmawia zastosowania się do powyższych punktów i nadal utrudnia prowadzenie lekcji, nauczyciel wpisuje stosowne uwagi do dziennika, a po zakończeniu lekcji kieruje ucznia do wychowawcy i pedagoga, którzy wspólnie podejmują przewidziane w Statucie Szkoły działania dyscyplinujące – wychowawcze.